

ም ዕ ራ ፍ ሦ ስ ት

የ እ ግ ዚ እ ብ ሔ ር ዓ መ ት በ ዓ ላ ት

ሰ ን በ ት

“ሲድስት ቀን ሥራ ይሠራል፤ በሰባተኛው ቀን ግን የዕረፍት ሰንበት ነው፤ የተቀደሰ ጉባኤ ይሆንበታል፤ ምንም ሥራ እትሠሩም፤ በምትኖሩበት ሁሉ ለእግዚአብሔር ሰንበት ነው።” (ዘሌ. 23:3)

የሰንበት በዓል እግዚአብሔር ለእስራኤላውያን ከሰጣቸው ዓመት በዓላት ሁሉ ቅድሚያ የተሰጠው ከመሆኑም በላይ በብዙ መንገዶች ከሌሎች በዓላት ለየት ያለ ነው። ሰንበት የሚለው ቃል የመጣው ሰባት ከሚል ቃል ነው። የሰንበት በዓል በየሰባቱ ቀናት ስለሚከበር ሰንበት ወይም ሰባተኛ ቀን በመባል ይታወቃል። እንግዲህ የሰንበት በዓል ከሌሎች በዓላት ሁሉ ቅድሚያ የተሰጠው ስለሆነ ለሌሎች የእግዚአብሔር በዓላት ዓላማና እክባብር መሠረታዊ መመሪያን ያዘለ ነው። ይህ በመሆኑ ከዚህ ቀጥሎ ይህን በዓል ዓይነተኛ ከሚያደርጉት ነገሮች ጥቂቶቹን እጠቅሳለሁ።

1. ሰንበትን መጀመሪያ ያከበረ እግዚአብሔር ራሱ ነበር። እግዚአብሔር የጀመረውን የፍጥረት ሥራ በሲድስተኛው ቀን ፈጽሞ በሰባተኛው ቀን ዐረፈ። ይህም ስለሆነ ሰንበት የእግዚአብሔር ሥራ ፍጹምነትና ያለ እንክን መጠናቀቁን ያሳያል። እንግዲህ ሰንበት እግዚአብሔር በመጀመሪያ ከሥራ በማረፍ እክብር እናንተም እክብሩት ዕረፉበት ያለው በዓል የሰንበት በዓል ብቻ ነው።

2. በእክባብሩ የተለየ መልክ ነበረው። ሌሎች የእግዚአብሔር ዓመት በዓላት የሚከበሩት በዓመት አንድ ጊዜ ሲሆን ሰንበት ግን በየዓምንቱ ስለሚከበር በዓመት እምሳ ሁለት ጊዜ ይከበር ነበር። ይህ

ግለት ሌሎች የእግዚአብሔር በዓላት እንድ ጊዜ ሲከበሩ ሰንበት ግን ሃምሳ ሁለት ጊዜ ይከበራል ግለት ነው። ይህን ያህል ጊዜ የሚከበር ከሆነ ከሌሎች በዓላት ሁሉ ይበልጥ ክብር የተሰጠው መሆኑን መገንዘብ አስቸጋሪ አይሆንም።

3. የሰንበት በዓል ኃጢአት ወደ ዓለም ከመግባቱ በፊት ነበር እንዲከበር የተሰጠው። ይህ በዓል የተጀመረው በኢደን ገነት ውስጥ እጻምና ሔዋን ኃጢአት ከመሥራታቸው በፊት ነበር። (ዘፍ. 2) ስለሆነም በኃጢአት ምክንያት ሳይሆን የመጣው ከመጀመሪያው በፍጥረት እቅድ ውስጥ ነበረ ግለት ነው።

4. የሰንበት አከባቢ በፈቃደኝነት ብቻ የሚከበር ሳይሆን ትእዛዝም ነበር። የሰንበትን በዓል ያፈረሰ ሰው በሞት እንዲቀጣ ወይም በድንጋይ እንዲወገር ታዞ ነበርና። ከአሥሩ የአረት ሕግ አንዱ ሰንበትን ማክበር ነበርና።

5. ሌሎች በዓላቶች የሚከበሩት በመብላት፣ በመጠጣትና በተለያዩ መንገዶች ደስታቸውን በመግለጽ ነበር። ሰንበትን እንዲያከብሩ የታዘዙት ግን ምንም ነገር ሳይሠሩ በማረፍ ብቻ ነበር።

6. ሌሎች በዓላት የተያያዙና አንዱ ከሌላው በኋላ በቅደም ተከተል የሚመጡ ሲሆኑ ሰንበት ግን ብቻውን ነበር የሚከበረው።

7. ሌሎች በዓላት በቤተ መቅደስ መከበር ሲኖርባቸው የሰንበትን በዓል ግን እንዲያከብሩ የታዘዙት ከቤተሰባቸው ሁሉ ጋር በቤታቸው ሆነው ወይም ባሉበት ቦታ ነበር።

8. ሰንበት በትርጉምም ከሌሎች በዓላት የተለየ ነው። የሰንበት በዓል እግዚአብሔር ሥራውን ፈጽሞ ያረፈበት ስለሆነ የዕረፍት ምልክት ነው። ሰንበት እግዚአብሔርን ማክበርንና ከሥራ ሁሉ ማረፍን ያጣመረ በዓል ነበር። ስለዚህ ሰንበት በብሉይ ኪዳን ዘመን ከሥራቸው በማረፍ እምላካቸውን እንዲያከብሩና ከሥራ ድካም በየሳምንቱ እንዲበረቱ የተሰጠ በዓል ነበር። ሰዎች በሕይወታቸው ውስጥ ከማንኛውም ነገር በላይ ባለማጥፋት መለማመድ ያለባቸው ነገር ቢኖር በእምላካቸው በማረፍ

መታደስን ነው። ጌታ በቃሉ “ዕረፉ፤ እኔም አምላክ እንደ ሆንሁ እወቁ፤ በእሕዛብ ዘንድ ከፍ ከፍ እላለሁ።” (መዝ. 45:10) የሚለው ለዚህ ነው። በጌታ ማረፍ መቻል መሠረታዊ ነገር መሆኑን እንገነዘባለን።

ይሁን እንጂ እንደማንኛው የብሉይ ኪዳን ሥርዓት ሰንበትም ሊመጣ ላለው ነገር ምሳሌ እንዲሆንልን የተሰጠን በዓል ነው። ሰንበት በመጀመሪያ ደረጃ በክርስቶስ ኢየሱስ ሞትና ትንሣኤ ለክርስቲያኖች ወደ ተዘጋጀው ዕረፍት የሚያመለክት ነበር። ጌታ ኢየሱስ “እናንተ ደካሞች ሽክማችሁ የከበደ ሁሉ፤ ወደ እኔ ኑ፤ እኔም አሳርፋችኋለሁ።” (ማቴ. 11:28) በማለት ይህን ታላቅ ጥሪ ያስተላለፈው ለዚህ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ እርሱ ሰላማችን እንደ ሆነ ይመሰክርልናል። (ኤፌ. 2:14፤ ዮሐ. 14:27)። በሰንበት አማካይነት እግዚአብሔር የሰጠውን ተስፋ ክርስቶስ ኢየሱስ ፈጽሞታል። በብሉይ ኪዳን ዘመን አይሁዶች ሰንበትን ያከበሩት ቅዳሜን ቢሆን እንኳ እኛ ክርስቲያኖች ዛሬ የዕረፍታችን ምሳሌ የሆነውን የክርስቶስን ትንሣኤ ቀን እሁድን እናከብራለን። በብሉይ ኪዳን ውስጥ የተሰጡትን ተስፋዎች እግዚአብሔር መፈጸሙን ያረጋገጠው በክርስቶስ ትንሣኤ ነው። ይህም ማለት የእምነታችን ራስና ፈጻሚ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ የሞትን ጣር አጥፍቶ በመነሣት የእግዚአብሔርን ተስፋ አስጨብጦናል ማለት ነው። በክርስቶስ ኢየሱስ የዘላለም ዕረፍትና ሰላም ያገኙ የእግዚአብሔር ልጆች በቅዳሜ ፋንታ እሁድ አዳኛቸውን ለማምለክ የሚሰበሰቡት በዚህ ምክንያት ነው። ዛሬ ክርስቲያኖች የሚያከብሩት ሰባተኛውን ቀን ሳይሆን የሰንበት ጌታ የሆነውን ክርስቶስ ኢየሱስን ነው፤ እግዚአብሔር የሰጠው ተስፋ ሁሉ በእርሱ ተፈጽሞአልና።

እንዲሁም ደግሞ ሰንበት ክርስቶስ ዳግም ከመጣ በኋላ ለክርስቲያኖች ሊሰጥ ለተዘጋጀው ዕረፍት ምሳሌ ነው። “እንግዲህ የሰንበት ዕረፍት ለእግዚአብሔር ሕዝብ ቀርቶላቸዋል።” (ዕብ. 4:9) ይህ ገና ሊገለጥ ያለው የዘላለም ዕረፍት ሲሆን ማለቂያ ለሌለው ጊዜ ከጌታ ጋራ ሆነን የምንደሰትበት እውነተኛ የዘላለም ዕረፍት ነው። ይህ ዕረፍት በኃጢአት ምክንያት ከመጣው እርግጥን ሁሉ ነፃ በመሆን

የእግዚአብሔር ልጆች በአባታቸው መንግሥት በጌታቸው ሐሴት የሚያደርጉበት ሊመጣ ያለው ዘመን ነው። “ከእንግዲህም ወዲህ አይራቡም፤ ከእንግዲህ ወዲህ አይጠሙም፤ ፀሐይም ትኩላትም ሁሉ ከቶ አይወርድባቸውም፤ በዙፋኑ መካከል ያለው በጉ እረኛቸው ይሆናልና፤ ወደ ሕይወትም ውኃ ምንጭ ይመራቸዋል፤ እግዚአብሔርም እንባዎችን ሁሉ ከዓይናቸው ያብሳል።” (ራእ. 7:16-17)

የብሉይ ኪዳን የዓመት በዓላትና ምሳሌነታቸው

“እነዚህ የእግዚአብሔር በዓላት፤ በየዘመናቸው የምታውጁላቸው፤ የተቀደሰ ጉባኤ ናቸው።” (ዘሌዋ. 23:4)

እግዚአብሔር እስራኤላውያንን ከግብፅ ምድር ካወጣቸው በኋላ በየዓመቱ የሚያከብሩላቸውን በዓላት ደነገገላቸው። የበዓላቱ መሰጠት እስራኤላውያን አሁን ከብዙ ዘመን የባርነት ቀንበር በኋላ በእግዚአብሔር ዕረፍትን (ነፃነትን) ሰላገኙ በአምላካቸው ምሕረትና ጸጋ እውነተኛ ሐሴት ማድረግ እንደሚችሉ ለማመልከት ነበር። በግብፅ ባርነት በነበሩበት ጊዜ ይሰሙት የነበረው ድምጽ የዋይታ እንጂ የፈንጠዝያ አልበረም። “...ከአስገባሪዎቻቸውም የተነሣ ጩኸታቸውን ሰማሁ፤ ሥቃያቸውንም አውቄአለሁ፤” (ዘፀ. 3:7) ከባርነት ምድር ከወጡ በኋላ ግን በእግዚአብሔር ፊት የደስታንና የዝማሬን ድምጽ መስማትና ማሰማት ይችላሉ። (ዘፀ. 15:1-17) ስለዚህም በዓላቱ ለምን እንደተሰጡና እንዴት እንደሆኑ ከነምክንያታቸው አንድ በአንድ እንመለከታለን።

- 1. የእውነተኛ ነፃነት ምልክቶች እንዲሆኑላቸው ነበር። “...በግብፃውያን ያደረግሁትን፤ በንስርም ከንፍ እንደተሸከምኋችሁ፤ ወደ እኔም እንዳመጣኋችሁ አይታችኋል።” (ዘፀ. 19:4)
- 2. የእግዚአብሔርን ምሕረትና ጸጋ እንዲያስታውሷቸው ነበር።
- 3. በአምላካቸው ስም ከፈርዖን ጭቆና ነፃ መውጣታቸውን ሊያረጋግጥላቸው ነበር።

4. አዲስ ጅግሬን በጌታ እንዳገኙ ለማሳየት ነበር። “የፈተኛውን ነገር አታስተውሉ፤ የጥንቱንም ነገር አታስቡ። እነሆ፤ አዲስ ነገርን አደርጋለሁ፤ እርሱም አሁን ይበቅላል፤ እናንተም አታውቁትምን? በምድረ በዳም መንገድን በበረሃም ወንዞችን አደርጋለሁ።” (ኢሳ. 43:18-19)

5. እግዚአብሔር በክርስቶስ ኢየሱስ አማካይነት ሊያደርግ ላለው ነገር ምሳሌ እንዲሆኑ ነበር። “እነዚህ ሊመጡ ያሉት ነገሮች ጥላ ናቸውና፤ እካሉ ግን የክርስቶስ ነው።” (ቆላስ. 2:17)

6. ከእግዚአብሔር ደስታ ተካፋይ ለመሆን እንደ ተጠሩ ለማሳየት ነበር። በዓል የደስታ ምልክት ነው፤ እግዚአብሔር ሕዝቡን በማዳኑ ደስ በመሰኘቱ በእነዚህ በዓላት አማካይነት ሕዝቡ በአምላኩ ደስ እንዲሰኝ ይጋብዛቸዋል።

7. ለእግዚአብሔር ብቻ የተለዩ ሕዝብ መሆናቸውን ለመግለጽ ነበር።

8. ከእግዚአብሔር ጋር ያላቸውን ኅብረት መግለጫ ነበር።

9. የቃል ኪዳን ምልክት ነበር።

እንግዲህ እነዚህ እሳይ የተጠቀሱት በአጠቃላይ በብሉይ ኪዳን ውስጥ እግዚአብሔር ለራሱ ሕዝብ እንዲያከብሩላቸው የሰጣቸውን በዓላት ያሳያሉ። በዓላቱ የእግዚአብሔር ሲሆኑ እንዲያከብሩላቸው የተጠሩት ደግሞ እርሱን ለማምለክና ለማገልገል ከባርነት ነፃ የወጡት ሕዝቡ ናቸው። ዘለቂታ ያለው ደስታን የሚሰጥና የሚያረካ ነገር የሚመጣው የመልካም ነገር ሁሉ ምንጭ ከሆነው ከእግዚአብሔር ብቻ ነው። “እናንተ ግን፤ ወዳጆች ሆይ፤ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ሐዋርያት ቀድሞ የተነገረውን ቃል አስቡ፤” (ያዕ. 1:17) በክርስቶስ ኢየሱስ በእውነትና በመንፈስ ለማምለክና ለማገልገል ከሰይጣንና ከኃጢአት ባርነት ነፃ ለወጡት መንፈስ ቅዱስ ታላቅ ደስታን እዘጋጅቶ ይጠብቃቸዋል። ይህ ዓይነት የመንፈስ ነፃነት ከእግዚአብሔር የሚገኘውን ደስታና ዕርካታ እንድንለማመድ ያስችለናል። የመጻናችን ውጤት አንዱ በጌታ ሐሴት ማድረግ ነው። “...

የጻኑት ግን በዚያ ይሄዳሉ እግዚአብሔርም የተቤዣቸው ይመለሳሉ እየዘመሩም ወደ ጽዮን ይመጣሉ የዘላለም ደስታ በራሳቸው ላይ ይሆናል ሐሴትንና ደስታን ያገኛሉ ገዘንና ትካዜም ይሸሻሉ።” (ኢሳ. 35:10)
 “ሁልጊዜ በጌታ ደስ ይበላችሁ፤ ደግሜ እላለሁ፤ ደስ ይበላችሁ።”
 (ፊል. 4:4)

ሰባቱ ዋና ዋና የእግዚአብሔር ዓመት በዓላት

በዘሊዋውያን መጽሐፍ ምዕራፍ 23 ውስጥ እስራኤላውያን በየዓመቱ እንዲያከብሩላቸው ከእግዚአብሔር ዘንድ በሙሴ በኩል ሰባት በዓላት እንደ ተሰጡ እንመለከታለን። ከዚህ ቀጥቶ እነዚህንም በዓላት በአጭሩ አብራራቸዋለሁ። ይህን ምዕራፍ በጥንቃቄ ማጥናቱ ይህን ታላቅ ምስጢር ለመረዳትና ስለ ድንቅ ሥራውና ምሕረቱ እግዚአብሔርን ለማመስገን በጣም ይጠቅማል።

1፤ የፋሲካ ዓመት በዓል

“ነገር ግን አምላክህ እግዚአብሔር ስሙ ይጠራበት ዘንድ በመረጠው በዚያ ስፍራ ከግብፅ በወጣህበት ወራት፤ ፀሐይ ሲገባ፤ ማታ ፋሲካን ሠዋ።” (ዘጸ. 16:6) ፋሲካ ከግብፅ ከመውጣታቸው በፊት ያከበሩት በዓል ነበር። በዘፀአት 12 እንደምናነበው የእስራኤል ልጆች ፋሲካን ያዘጋጁት በዚያች ሌሊት የግብፅን በኩር እንዲገድል ከተላከው ለመዳን ነበር። “ደሙም ባላችሁበት ቤቶች ምልክት ይሆንላችኋል፤ ደሙንም ባየሁ ጊዜ ከእናንት አልፋለሁ፤ እኔም የግብፅን አገር በመታሁ ጊዜ መቅሠፍቴ ለጥፋት አይመጣባችሁም።” (ዘጸ. 12:13)

እንግዲህ ፋሲካ በመጀመሪያ ደረጃ ከእግዚአብሔር ፍርድ የጻኑበት ሲሆን በሁለተኛ ደረጃ ሊያጠፋ ከመጣው አጥፊ የጻኑበት ነበር። “እግዚአብሔር ግብፃውያንን ይመታ ዘንድ ያልፋልና፤ ደሙንም በጉብኑና

በሁለቱ መቃኛች ላይ ባዩ ጊዜ እግዚአብሔር በደጃ ላይ ያልፋል፤ እጥፈውም ይመታችሁ ዘንድ ወደ ቤታችሁ እንዲገባ አይተውም።” (ዘፀ. 12:23) ፋሲካ የጌታ የኢየሱስ ክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ ምሳሌ ነው።

ከሁሉም የሚቀድመው ከእግዚአብሔር ጋር ለሚኖረን አንድነት መሠረቱ በክርስቶስ ኢየሱስ ደም ከእግዚአብሔር ቁጣ መጻኑ ነው። እግዚአብሔር ልጁን የላከው ስለዚህ ነውና። ዮሐንስ ከደቀመዛሙርቱም ሁለት ቆመው ነበር፤ ዮሐንስ ኢየሱስን ተመልክቶ፡- “እነሆ የእግዚአብሔር በግ ያለው።” (ዮሐ. 1:36) ሐዋርያው ጳውሎስም “... ፋሲካችን ክርስቶስ ታርዶአልና፤” (1ቆሮ. 5:7) የሚለው ለዚህ ነው። ቃሉ እንደሚመሰክረው ያለ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ክቡር ደም ከኃጢአት ፍርድ የሚያድን ምንም ነገር የለም። “መጻንም በሌላ በግንም የለም፤ እንድንበት ዘንድ የሚገባን ለሰዎች የተሰጠ ስም ከሰማይ በታች ሌላ የለምና።” (ዮሐዋ. 4:12) የእስራኤል ልጆች መቃኑንና ገብኑን ደም በመቀባት ከሞት ፍርድና ከፈረዖን የጭቆና ግዛት ነፃ እንደወጡ ሁሉ ዛሬም በክርስቶስ ደም ለምናምን የሚከተሉትን ያደርግልናል።

1.1 በክርስቶስ ደም የኃጢአትን ሥርየት እናገኛለን። (ኢፌ. 1:7)

1.2 በኢየሱስ ክርስቶስ ደም ቤዛነታችንን እናገኛለን። (ኢፌ. 1:7)

1.3 በኢየሱስ ክርስቶስ ደም እንጸድቃለን። (ሮሜ 5:9)

1.4 በኢየሱስ ክርስቶስ ደም ከእግዚአብሔር ቁጣ እንድናለን። (ሮሜ 5:8)

1.5 በኢየሱስ ክርስቶስ ደም ከኃጢአት እንነጻለን። (1ዮሐ. 1:7)

1.6 በኢየሱስ ክርስቶስ ደም ሰላምን እናገኛለን። (ቆላ. 1:19)

1.7 በኢየሱስ ክርስቶስ ደም ለሸናፊዎች እንሆናለን። (ራእይ 12:11)

1.8 በደሙ እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ያለውን ቃል ቢጻጸን አጽንቶአል። (ዘጸ. 24:8፤ ማቴ. 26:28)

እንግዲህ ፋሲካ ከፍርድ መጻኛ ብቻ ሳይሆን፤ የደኅንነታችንና ከእግዚአብሔር ጋር ሳለን ኅብረትም መሠረት ለሆነው ምሳሌ ነው። ፋሲካ ከሁሉም በዓላቶች ይልቅ ቅድሚያ ይሰጠዋል። ምክንያቱም ያለ ፋሲካ ከእግዚአብሔር ጋር ሕብረት ሊኖረን ስለማይችል ነው። እስራኤላውያን ፋሲካን ያከበሩት ከግብፅ ሲወጡ ብቻ ሳይሆን በምድረ በጻ ጉዞ ላይና ወደ ተስፋይቱ ምድር ከገቡ በኋላም ነበር። ከግብጽ ባርነት ለመውጣት በጉብኑና በሁለት መቃኖች ላይ የተረጨውን የበግ ደም ምሳሌ በማደራያውም ድንኳን ሆነ በቤተ መቅደስ እስከ መጨረሻ አላቆሙም። “እንደ ሕጉም ከጥቂቶች በቀር ነገር ሁሉ በደም ይነጻል፤ ደምም ሳይፈስ ስርየት የለም።” (ዕብ. 9:22) ዛሬም ቢሆን እስከመጨረሻው ድረስ ተስፋችን የኢየሱስ ክርስቶስ ደም ብቻ ነው።

2.1 የቂጣ ዓመት በዓል

“በዚህም ወር በአሥራ አምስተኛው ቀን ለእግዚአብሔር የቂጣ በዓል ነው፤” (ዘሌዋ. 23:6)

“ስለዚህ በቅንነትና በእውነት ቂጣ በዓልን እናድርግ እንጂ በእሮጌ እርሾ በክፋትና በግፍ እርሾም አይደለም።” (1ቆሮ. 5:8)

የቂጣ በዓል ከፋሲካ በኋላ የሚመጣ በዓል ነው። ልክ የፋሲካን በዓል ማክበር በጨረሱበት ቀን የቂጣን በዓል ለሰባት ቀን ማክበር ይጀምራሉ። የፋሲካን በግ የሚያርጹትና የሚበሉት በአይሁዶች የቀን አቆጣጠር በመጀመሪያው ወር በአሥራ አራተኛ ቀን ማታ ሲሆን የሚበሉትም ለጉዞ ተዘጋጅተው ነበር። (ዘጸ. 12:6-11) እንግዲህ ፋሲካ የደኅንነት ምሳሌ ስለሆነ የእንድ ማታ በዓል እንደ መሆኑ ሰው ክርስቶስ ኢየሱስን ተቀብሎ የሚድነውም እንድ ጊዜ ነው። ሰው በልቡ እምኖ የጌታን አዳኝነት በተቀበለበት ሰዓት ከሞት ወደ ሕይወት ይሻገራል። (“ከዚህም

የሚበልጥ” የተሰኘው መጽሐፍ ውስጥ ይህ በዝርዝር ስለተገለጸ ይመልከቱ።) እስራኤላውያን በአሥራ አምስተኛው ቀን ፋሲካን ሌሊቱን እክብረው በነጋታው ጥዋት የቂጣን በዓል ለሰባት ቀን ማክበር ይጀምራሉ። በሌላ እነጋገር የፋሲካን በግ ከበሉ በኋላ እርሾ ያለበትን ወይም የባካውን እንጀራ ወይም ዳቦ ትተው ያልባካውን ወይም እርሾ የሌለውን ቂጣ በመብላት የቂጣን አመት በዓል ማክበር ይጀምራሉ። ከፋሲካ በኋላ ለሰባት ቀን እርሾ ያለበትን ወይም የባካ ምግብ አይበሉም ማለት ነው።

የዓመት በዓሉ ትርጉም ቀደም ብዬ እንደጠቀስኩት ፋሲካ የሚያመለክተው ወደ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ሞት ነው። የጌታን ሞትና ትንሣኤ አምኖ የተቀበለ ግለሰብ ወዲያው የእግዚአብሔር ልጅ ይሆናል። “ኢየሱስ ጌታ እንደሆነ በአፍህ ብትመሰክር እግዚአብሔርም ከሙታን እንዳስነሣው በልብህ ብታምን ትድናለህና፤ ሰው በልቡ አምኖ ይጸድቃልና በአፉም መስክሮ ይድናልና።” (ሮሜ 10:9-10) የቂጣ በዓል ትርጉም ሰው በጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ አምኖ በዳነበት ሰዓት ወዲያውኑ በክርስቶስ ደም ታጥቦ በመንጸት የቅድስናን ሕይወት እንደሚጀምር ነው። ጌታን እንደተቀበልን በመንፈስ ቅዱስ ያትመናል። “እናንተም ደግሞ የእውነትን ቃል፣ ይኸውም የመዳናችሁን ወንጌል፣ ሰምታችሁ ደግሞም በክርስቶስ አምናችሁ፤ በተስፋው መንፈስ በመንፈስ ቅዱስ ታተማችሁ፤” (ኤፌ. 1:13) ከዚያች ደቂቃ ጀምሮ ከእግዚአብሔር ጋር እንድንት ስላለን በመንፈስ ቅዱስ መሪነት የክርስትናን ሕይወት ጉዞ እንጀምራለን። እርሾ የኃጢአት ምሳሌ ስለሆነ ክርስቶስን በተቀበልንበት ሰዓት ያለፈው ኃጢአታችን ይወገዳል። መጽሐፍ ቅዱስ “ስለዚህ ማንም በክርስቶስ ቢሆን አዲስ ፍጥረት ነው፤ አሮጌው ነገር አልፎአል፤ እነሆ፤ ሁሉም አዲስ ሆኖአል።” (2ቆሮ. 5:17) የሚለው ለዚህ ነው። ከፋሲካ በኋላ እስራኤላውያን ግብፅን መልቀቅ እንደ ነበረባቸው ሁሉ የዳነም ሰው ከዚያ ጊዜ ጀምሮ የክርስቲያን ጉዞ ይጀምራል። የቂጣን በዓል ያከበሩት ለሰባት ቀን ነበር። ሰባት ቀን ፍጹም የእግዚአብሔር ቀን ነው። እግዚአብሔር በስድስት ቀን ሥራውን ጨርሶ በሰባተኛው ቀን አርፎአልና። ክርስቲያን

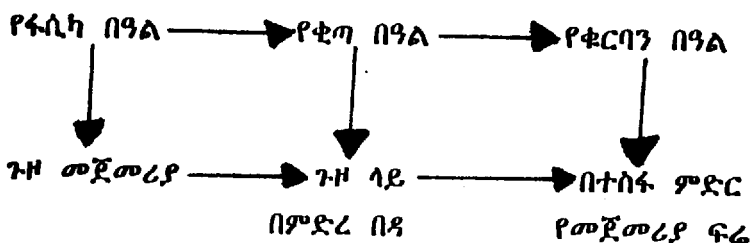
ጌታን ከተቀበለ በኋላ ወደ መንግሥተ ሰማያት ደርሶ የከበረ ሥጋ በመልበስ እስኪያርፍ ድረስ ከኃጢአትና ከአመጽ ተለይቶ እንዲኖር የእግዚአብሔር ፈቃድ ነው። ቃሉ እንደሚለው “ዳሩ ግን፡- እኔ ቅዱስ ነኝና ቅዱሳን ሁኑ ተብሎ ስለ ተጻፈ የጠራችሁ ቅዱስ እንደ ሆነ እናንተ ደግሞ በኑሮአችሁ ሁሉ ቅዱሳን ሁኑ።” (1ጴጥ. 1:15-16) በቅድስና በመኖር የቂጣን በዓል ለማክበር በቃሉ መሠረት እርሾውን ሁሉ (እሮጌውን የኃጢአት ልማድ) አውጥተን መጣል አለብን። “ፊተኛ ኑሮአችሁን እያሰባችሁ እንደሚያታልል ምኞት የሚጠፋውን እሮጌውን ሰው አስወግዱ፤ በእእምሮአችሁም መንፈስ ታደሱ፤ ለእውነትም በሚሆኑ ጽድቅና ቅድስና እንደ እግዚአብሔር ምሳሌ የተፈጠረውን እዲሱን ሰው ልበሱ።” (ኤፌ. 4:22-24) ስለ እኛ ኃጢአት የሞተው የእግዚአብሔር ልጅ ጌታ ኢየሱስ በደሙ ከኃጢአታችን ስላነጸን በውስጣችን የሚኖረው መንፈስ ቅዱስ በቅድስና ሕይወት እንድንኖር ኃይል ይሰጠናል።

እንግዲህ የክርስትና ሕይወት በክርስቶስ ደም በመንጸት በመንፈስ ቅዱስ ኃይልና በቃሉ ምሪት እግዚአብሔርን የሚያስከብር ሕይወት በመኖር እርሱን ወደ መምሰል መለወጥ ነው። “ስለዚህ በቅንነትና በእውነት ቂጣ በዓልን እናድርግ እንጂ በእሮጌ እርሾ በከፋትና በግፍ እርሾም አይደለም።” (1ቆሮ. 5:8)

3▲ የእህል ቁርባን የዓመት በዓል

“የተመረጠውን የምድርህን ፍሬ በኩራት ወደ እግዚአብሔር ቤት አምጣ።” (ዘጸ. 23:19)

የፋሲካ በዓል፣ የቂጣ በዓልና የእህል ቁርባን ዓመት በዓላት የሚከበሩት በእንድ ወር ውስጥ ነበር። የፋሲካን በዓል ማክበር የጀመሩት ከግብፅ በወጡበት ቀን ነበር። የቂጣን በዓል ያከበሩት በጉዞ ላይ እያሉ ሲሆን የቁርባን በዓል እንዲያከብሩ የተጠየቁት በከነዓን ወይም በተስፋይቱ አገር ከገቡ በኋላ ከመሬቱ የመጀመሪያ ፍሬ ነበር።



ከግብፅ የወጡት በምድረ በዳ እንዲቆዩ ወይም እንዲቀሩ ሳይሆን ወደ ተስፋይቱ እገር ገብተው እንዲወርሱና የምድረቷን በረከት እንዲበሉ ነበር። (ዘጸ. 8:9-10) ይሁን እንጂ ማርና ወተት ወደምታፈስና ምንም ወደማያጡበት ምድር ከገቡ በኋላ ይህንን ሁሉ ላደረገላቸው አምላክ የምስጋና መሥዋዕት ይሆን ዘንድ ከመሬታቸው ፍሬ የመጀመሪያውን እንዲያቀርቡ ተጠየቁ። ይህ የኃጢአት መሥዋዕት ሳይሆን ለምስጋና የሚቀርብ የመጀመሪያ ምርት (ፍሬ) መሥዋዕት ነበር። ይህ የመጀመሪያ ሰብል የምስጋና መሥዋዕት ቁርባን ተብሎ ይጠራል። የፋሲካ በዓል ወደ ክርስቶስ ሞት የሚያመለክት ሲሆን፤ የመጀመሪያ ፍሬ ወይም የቁርባን በዓል ደግሞ ወደ ክርስቶስ ትንሣኤ የሚያመለክት ነበር። “እሁን ግን ክርስቶስ ላንቀላፋት በኩራት ሆኖ ከሙታን ተነሥቶአል።” (1ቆሮ. 15:20) የእህል ቁርባን የሚቀርበው ከሰንበት በኋላ ነበር። ጌታ ኢየሱስ ከሰንበት በኋላ እሁድ ጠዋት ከሞቱት የመጀመሪያ ሆኖ እንደሚነሣ የሚያሳይ ነበር። ቀዳሚ ሆኖ በመነሣቱ ለሌሎችም ትንሣኤን ይሰጣል። (ዮሐ. 11:25) ነቢዩ ኢሳያስም ይህን በመንፈስ ቅዱስ ስለ እየ ክርስቶስ መከራን ከተቀበለ በኋላ ብዙዎችን እንደሚያጸድቅ ተነበየ። (ኢሳ. 53:10-11) ጌታ ኢየሱስ እንደ መልካም መሥዋዕት ራሱን ካቀረበ በኋላ በትንሣኤ ከእርሱ ጋር ብዙን ምርት ለእግዚአብሔር አምጥቶአል። በእርሱ አምነን የዳንን ሁሉ የትንሣኤው ፍሬዎች ነንና።

4▲ የጴንጦቆስጤ ወይም የበዓለ አምሳ በዓል

“ሰባት ሳምንትም ትቆጥራለህ፤ መከሩን ማጨድ ከጀመርክበት ቀን ጀምሮ ሰባት ሳምንት መቁጠር ትጀምራለህ። አምላክህ እግዚአብሔር በባረከህ መጠን በፈቃድህ የምታቀርበውን አምጥተህ ለአምላክህ ለእግዚአብሔር የሰባቱ ሰባዔ በዓል ታደርጋለህ።” (ዘጸ. 16:9-10)

የእስራኤል ሕዝብ የእህልን ቁርባን ካከበሩ ከአምስተኛው ቀን በኋላ ሌላውን የዓመት በዓል እንዲያከብሩ ታዘው ነበር። ይህ በዓል በእሁዶች ቋንቋ (በዕብራይስጥ) በዓለ ኅምሳ በግሪክ ቋንቋ ደግሞ የጴንጦቆስጤ በዓል ይባላል። ጴንጦቆስጤ ማለት አምሳኛ ማለት ሲሆን ቃሎቹ ቢለያዩም ትርጉማቸው አንድ ነው። ጥያቄው ኅምሳ የሚለውን ከየት እንዳገኙ ነው። እሳይ ከእሪት ዘዳግም መጽሐፍ ውስጥ በተጠቀሰው ጥቅስ ውስጥ እንደ ተገለጸው የመጀመሪያ ምርት ደርሶ የእህል ቁርባን በዓል ካከበሩበት ቀን ጀምሮ ሰባት ሳምንት ይቆጥራሉ። ሰባቱን ሳምንት በሰባት ቀን ያበዙታል (7x7)። ይህ እርባ ዘጠኝ ቀናችን ይሰጣቸዋል። በሌላ አነጋገር እርባ ዘጠኝ ቀን ይቆጥራሉ ማለት ነው። እርባ ዘጠነኛው ቀን ካለቀ በኋላ በሚቀጥለው ቀን ማለትም በኅምሳኛው ቀን ይህንን በዓል ያከብሩታል። በዓሉ በዓለ ኅምሳ የተባለው ለዚህ ነበር። ይህ በዓል ወደ መንፈስ ቅዱስ መምጣት የሚያመለክት ነበር።

“በዓለ ኅምሳ የተባለውም ቀን በደረሰ ጊዜ፤ ሁሉም በአንድ ልብ ሆነው አብረው ሳሉ፤ ድንገት እንደሚነጥቅ ዓውሎ ነፋስ ከሰማይ ድምጽ መጣ፤ ተቀምጠው የነበሩበትንም ቤት ሁሉ ሞላው። እንደ እሳትም የተከፋፈሉ ልሳኖች ታዩአቸው፤ በእያንዳንዳቸውም ላይ ተቀመጡባቸው። በሁሉም መንፈስ ቅዱስ ሞላባቸው፤ መንፈስም ይናገሩ ዘንድ እንደ ሰጣቸው በሌላ ልሳኖች ይናገሩ ጀመር።” (የሐዋ. 2:1-4)

የፋሲካ በዓል የክርስቶስ ስቅለት ምሳሌ ስለሆነ ከቂጣ በዓል ማለትም በክርስቶስ አምኖ የቅድስና ጉዞ መጀመሪያ ምሳሌ ከሆነው መቅደም

ነበረበት። የእህል ቁርባን (የመጀመሪያ ፍሬ) የትንሣኤ ምሳሌ እንደመሆኑ መጠን ከዴንጠቆስጤ በዓል በፊት መከበር ነበረበት። ዴንጠቆስጤ የተሰፋ ፍጻሜ ነው። እግዚአብሔር አብ በሥጋ ለባሽ ሁሉ ላይ መንፈሱን እንደሚያፈስ በነቢዩ ኢዩኤል አማካይነት (ኢዩ. 2:28-29) ተሰፋ ስጥቱ ነበር። እንዲሁም ጌታ ኢየሱስ አብን ጠይቆ የተሰፋን መንፈስ እንዲልክ ቃል ገብቶላቸው ነበር። (ዮሐ. 14:15-16)።

እንግዲህ ከሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ ሁለት ውስጥ እንደምናነበው በዴንጠቆስጤ (በበዓለ ጎምሳ) ቀን ይህ ተሰፋ በሙላት ተፈጽሞአል። ይህ ተሰፋ ሊፈጸም የቻለው ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ከሙታን በመነሣቱ ነው። ስለዚህ ነበር ከዴንጠቆስጤ በዓል በፊት የእህልን ቁርባን በዓል እንዲያከብሩ የታዘዙት። እግዚአብሔር ሁሉንም በቅደም ተከተል የሚያደርግ እምላክ ነውና።

የክርስቶስ ሞቱና ትንሣኤው የጥልን ግድግዳ አፍርሶ ልጆቹን በደሙ እንድ አድርጎአል። መንፈስ ቅዱስ የመጣው ይህንን አንድነት በየዕለቱ ፍጹም እንዲያደርግ ነው። ስለዚህ ዴንጠቆስጤ (በዓለ ጎምሳ) የትንሣኤ ምስክር ከመሆኑም በላይ የቅዱሳን አንድነት ማረጋገጫ ነው። ክርስቶስ ከሙታን በእውነት መነሣቱን የሚጠራጠሩ ሰዎች የመንፈስ ቅዱስን ሥራ ማየት አለባቸው። የቅዱሳንንም አንድነት የሚጠራጠሩ ክርስቲያኖች የበዓለ ጎምሳን ምስጢር መረዳት ይኖርባቸዋል። መንፈስ ቅዱስ ዛሬ ከክርስቶስ ጋር ያለንን አንድነት ከእግዚአብሔር ልጆች ሁሉ ጋር ተግባራዊ በሆኑ መንገዶች በመለማመድ እግዚአብሔርን ደስ እንድናሰኘው ባለማቋረጥ በውስጣችን ሆኖ ይቃትታል። እንግዲህ እንደ አካል ብልቶች በመኖር የክርስቶስን ምኞት እንፈጽምለት። የክርስቶስም ጸሎት ለዚህ ነበርና። (1ቆሮ. 12:13፤ ዮሐ. 17)

5A የመለከት ዓመት በዓል

“ለእስራኤል ልጆች እንዲህ ብለህ ንገራቸው፡- በሰባተኛው ወር በመጀመሪያው ቀን ዕረፍት፤ በመለከት ድምፅ መታሰቢያ፤ የተቀደሰ ጉባኤ ይሁንላችሁ።” (ዘሌዋ. 23:24) በሰባተኛው ወር በመጀመሪያ ቀን የመለከትን የዓመት በዓል እንዲያከብሩ ታዘዙ። መለከትን እይሁዶች ለብዙ ነገሮች ይጠቀሙበት ነበር። መለከት በመንፋት ሰንበት እንደ ተጀመረ ግንም ሰው መርሳት እንደሌለበት ያስታውቁ ነበር። መለከት በመንፋት ሰዎች እግዚአብሔርን እንዲሰሙ ይሰበሰቡ ነበር። መለከት በመንፋት እግዚአብሔርን ያመሰግኑ ነበር። መለከት በመንፋት ጠላቶቻቸውን ያሸንፉ ነበር። መለከት በመንፋት ማስጠንቀቂያ ይሰጡ ነበር። መለከት በመንፋት ደስታቸውን ይገልጹ ነበር። (ዘጉ. 10:1-10) እንግዲህ በአጠቃላይ የመለከትን አገልግሎት ስለንመለከት ማስጠንቀቂያ፤ የደስታ መግለጫ፤ የድል ግወጃና መሰብሰቢያ ነው ማለት ነው።

የመለከትን በዓል ያከበሩት ከጴንጠቆስጤ (በእለ ጎምሳ) በኋላ በሰባተኛው ወር ነበር። ሰባት ፍጹምነትን የሚያመለክት የእግዚአብሔር ቁጥር ነው። የመንፈስ ቅዱስ በበዓለ ጎምሳ ቀን መምጣት የደንንነትን ሥራ ፍጹም አደረገው። የመለከት በዓል የሚያመለክተው፡-

5.1 ወደ እግዚአብሔር ሰዎች የደስታ ዝግሬ፤ አምልኮና ክልብ የመነጫ እልልታን ነው። (መዝ. 88:15-18) መንፈስ ቅዱስ የእግዚአብሔርን የውስጥ ደስታንና ዝግሬን ይሰጣቸዋል። (ኢፌ. 5:18-20)

5.2 ወደ እግዚአብሔር ቃል ምስክርነት። የእስራኤል ልጆች መለከት በመንፋት ሕዝቡን እንዳስጠነቀቁ ሁሉ ክርስቲያኖችም (ቤተ ክርስቲያን) በመንፈስ ቅዱስ ኃይል የጌታን ቃል በግወጅ ለዓለም ማስጠንቀቂያን ትሰጣለች። (የሐዋ. 1:8፤ ሕዝ.) ቤተ ክርስቲያን ይህን ዓይነት መለከት የመንፋት አገልግሎት ኃጢአተኞችን በወንጌል ወደ ዘላለም ሕይወት እንዲመጡ ጥሪ ታስተላልፋለች። የደከሙትንም ታነቃለች፤

ታበረታታለችም።

5.3 መለከት ወደ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ዳግም መምጣት ያመለክታል። አይሁዶች ሰዎችን ለመሰብሰብ መለከት ይነፉ ነበር። “ሁለት የብር መለከቶች አጠፍጥፈህ ለእንተ አድርግ ማኅበሩን ለመጥራት ከሰፈራቸውም ለማስጓዝ ይሁንልህ።” (ዘኁ. 10:2) እንደ ቀን የጌታን ሰዎች ለመሰብሰብ ታላቁ የጌታ መለከት ይነፋል። “እነሆ፤ እንድ ምስጢር እነግራችኋለሁ፤ ሁላችን አናንቀላፋም ነገር ግን የኋለኛው መለከት ሲነፋ ሁላችን በድንገት በቅጽበት ዓይን እንለወጣለን።” (1ቆሮ. 15:52) ይህንን የመጨረሻ መለከት የሚነፋ ሰዎች ሳይሆኑ የጌታ መላእክት ናቸው። “በዚያን ጊዜም የሰው ልጅ ምልክት በሰማይ ይታያል፤ በዚያን ጊዜም የምድር ወገኖች ሁሉ ዋይ ዋይ ይላሉ፤ የሰው ልጅንም በኃይልና በብዙ ክብር በሰማይ ደመና ሲመጣ ያዩታል፤ መላእክቱንም ከታላቅ መለከት ድምፅ ጋር ይልካቸዋል፤ ከሰማያትም ዳርቻ እስከ ዳርቻው ከአራቱ ነፋሳት ለእርሱ የተመረጡትን ይሰበስባሉ።” (ማቴ. 24:30-31)። ይህንን የመጨረሻ መለከት ሁሉም ነው የሚሰማው። ደኅንነታችን፤ ድል አድራጊነታችንና በጌታ ውስጥ ያለን ተስፋችን ፍጹም የሚሆነው ያን ቀን ነው። አይሁዶች የመለከትን ድምጽ ሲሰሙ ሰንበት እንደ ገባ እውቀው እረፍት እንደሚጀምሩ ሁሉ እኛም እንዲሁ ነን። የመጨረሻውን ታላቅ የመለከት ድምጽ በሰማን ቀን ከጌታ ጋር ወደ ዘላለም ዕረፍት እንገባለን። ከድካማችንም እናርፋለን፤ የሥራችንም ፍሬ ይከተለናል። ያንን መለከት እስክንሰማ ድረስ ግን የወንጌልን መለከት በማሰማት ኃጢአተኞችን መጥራት፤ የደክሙትን ማበረታታትና በቃሉ ምሪትን መስጠት የተሰጠን አደራ ነው።

6A የማስተሰረያ ቀን ዓመት በዓል

“በአምላካችሁም በእግዚአብሔር ፊት ማስተሰረያ ይሆንላችሁ ዘንድ የማስተሰረያ ቀን ነውና በዚያ ቀን ሥራ ሁሉ አትሥሩ።” (ዘሌ.

የማስተሰሪያ ቀን ዓመት በዓል በዓመት እንድ ቀን ሕዝቡ ሁሉ ከኃጢአታቸው ነጽተው ሐሲት የሚያደርጉበት ቀን ነው። በዓሉን የሚያከብሩት ሊቀ ካህኑ ስለ ሕዝቡና ስለ ራሱ ኃጢአት ማስተሰርያ ደም ይዞ ወደ ቅድስተ ቅዱሳን ገብቶ በምሕረት መቀመጫ ላይ ደሙን ከረጨ በኋላ ነበር። በዚህ በዓል ጊዜ የማስተሰሪያ መሥዋዕት በሕዝቡ ሳይሆን የሚቀርበው በሊቀ ካህናት ነበር። ይህ ጌታ ኢየሱስ እንደ ፋሲካ በግ እኛን በደሙ ከእግዚአብሔር ቁጣ ካዳነን በኋላ ስለ እኛ በእግዚአብሔር ፊት በደሙ እንደ ገባ የሚያሳይ ነው። ለዚህ ነበር ለማርያም “...ገና ወደ አባቴ እላረግሁምና አትንኪኝ፤ ነገር ግን ወደ ወንድሞቼ ሄደኸ፡- እኔ ወደ አባቴና ወደ አባታችሁ ወደ አምላኬና ወደ አምላካችሁም ዐርጋለሁ ብለኸ ንገረኣቸው።” (ዮሐ. 20:17) ያላት። እስራኤላውያን በዓሉን ራሳቸውን ዝቅ እድርገው የሚያከብሩት ካህኑ ወደ ቅድስተ ቅዱሳን ገብቶ ደሙን ረጭቶ ከተመለሰ በኋላ ነበር። ይህ የሚያመለክተው ገና ሊገለጥ ወዳለው የደኅንነታችን ማጠቃለያ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ ስለዚህ ሲመሰክር እንዲህ ይላል፡- “እንዲሁ ክርስቶስ ደግሞ፤ የብዙዎችን ኃጢአት ሊሸከም እንድ ጊዜ ከተሠዋ በኋላ፤ ያድናቸው ዘንድ ለሚጠባበቁት ሁለተኛ ጊዜ ያለ ኃጢአት ይታይላቸዋል።” (ዕብ. 9:28) እስራኤላውያን በፋሲካ ደም ከእግዚአብሔር ቁጣና ከአጥፊው ጠላት እንደ ዳኑ (ዘፀ. 12:13 ና 23) እኛም በክርስቶስ ኢየሱስ ሞትና ትንሣኤ ከፍርድና ከጠላት ኃይል ድነናል። ይሁን እንጂ ደኅንነታችን ፍጹምነት የሚያገኘው ይህ ሥጋችን ተለውጦ በክብር ጌታን ፊት ለፊት በምናይበት ቀን ነው። “እየሁም፤ በዙፋኑም በእንስሶቹም በሽማግሌዎቹም ዙሪያ የብዙ መላእክትን ድምፅ ሰማሁ ቁጥራቸውም አእላፋት ጊዜ አእላፋትና ሺህ ጊዜ ሺህ ነበረ፤ በታላቅም ድምፅ፡- የታረደው በግ ኃይልና ባለጠግነት ጥበብም ብርታትም ክብርም ምስጋናም በረከትም ሊቀበል ይገባዋል አሉ። በሰማይና በምድርም ከምድርም በታች በባሕርም ላይ ያለ ፍጥረት ሁሉ በእርሱም ውስጥ ያለ ሁሉ፡- በረከትና ክብር ምስጋናም ኃይልም ከዘላለም

እስከ ዘላለም በዙፋኑ ላይ ለተቀመጠው፤ ለበጉም ይሁን ሲሉ ሰማሁ።
አራቱም እንስሶች፡- እሜን አሉ፤ ሽማግሌዎቹም ወድቀው ሰገዱ።” (ራእ.
5:11-14)

7A የዳስ ዓመት በዓል

“በእርሻም የምትዘራትን የፍሬህን በኩራት የመከር በዓል፤
ዓመቱም ሳያልቅ ፍሬህን ባከማቸህ ጊዜ የመከተቻውን በዓል ጠብቅ።”
(ዘፀ. 23:16፤ ዘሌዋ. 23:33-36)

“በኢየሩሳሌም ላይ ከመጡት አሕዛብ ሁሉ የቀሩት ሁሉ ለንጉሡ
ለሠራዊት ጌታ ለእግዚአብሔር ይሰግዱ ዘንድ፤ የዳስ በዓልንም ያከብሩ
ዘንድ በየዓመቱ ይወጣሉ።” (ዘካ. 14:16)

በዘሌዋውያን ምዕራፍ 23 በተሰጡት የእግዚአብሔር የዓመት
በዓላት ዝርዝር መሠረት የዳስ በዓል በመጨረሻ ከሁሉ በዓላት በኋላ
የሚከበር ነበር። ምርታቸውን ሁሉ ከሰበሰቡ በኋላ ለሰባት ቀናት
ለእግዚአብሔር የምሥጋና ቁርባን ካቀረቡ በኋላ በስምንተኛው ቀን በታላቅ
ደስታ ይህን በዓል ያከብሩ ነበር። መከሩን ከሰበሰቡ በኋላ ስለ ነበር
እንዲያከብሩ የታዘዙት በዕረፍትና በመዝናናት የማከበር በዓል ነበር።
(ዘፀ. 16:13) በዓሉ በስምንተኛው ቀን መከሩን ከሰበሰቡ በኋላ
መከበሩ ትልቅ ትርጉም አለው። ይህ ዓመት በዓል ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ
ነፍሳትን ከሁሉ ከዘርና ከቋንቋ በደሙ የመዋጀት ሥራውን ከጨረሰ በኋላ
ቅዱሳን በአንድነት ሆነው የሚያከብሩት ታላቅና መጨረሻ የሌለው በዓል
ምሳሌ ነው። እንደ ዘላለማዊ እቅዱ እግዚአብሔር አብ ሁሉንም በክርስቶስ
ከጠቀለለ በኋላ ክቡር ንጉሥ ጌታ ኢየሱስ ተመልሶ ይመጣል። በደሙ
ከዋጀቸው ጋር የዘላለም ሐሴት ያደርጋል። “መጽሐፉን ትወስድ ዘንድ
ማጎተሞቹንም ትፈታ ዘንድ ይገባሃል፤ ታርደሃልና፤ በደምህም
ለእግዚአብሔር ከነገድ ሁሉ ከቋንቋም ሁሉ ከወገንም ሁሉ ከሕዝብም ሁሉ
ሰዎችን ዋጅተህ ለእምላካችን መንግሥትና ካህናት ይሆኑ ዘንድ

እደረግሃቸው፤ በምድርም ላይ ይነግሣሉ።” (ራእ. 5:9-10) ያን ጊዜ በዳስ ማለትም በሚያልፈው በጊዜያዊ ድንኳን ውስጥ መኖር ያበቃል (2ቆሮ. 5:1-5)። በስምንተኛው ቀን መከበሩ የሚያሳየው ዘላለማዊነቱን ነው። ጌታ ወደ ሠራልን ቤት ከገባን በኋላ ለዘላለም የምንኖረው በታላቅ ደስታና እርካታ ነው።

ምዕራፍ አራት

በለማደሪያው ድንኳን ሥራ ዝግጅት

እግዚአብሔርም ሙሴን እንዲህ ሲል ተናገረው፡- ስጦታ ያመጡልኝ ዘንድ ለእስራኤል ልጆች ተናገር፤ በገዛ እጁ ሊሰጠኝ በልቡ ከሚያምረው ሰው ሁሉ መባ ተቀበሉ። ከእነርሱም የምትቀበሉት መባ ይህ ነው፤ ወርቅ፣ ብር፣ ናስም፣ ሰማያዊና ሐምራዊ ቀይም ግምጃ፣ ጥሩ በፍታም፣ የፍየልም ጠጉር ቀይ የአውራ በግ ቁርበት፣ የአቆስጣ ቁርበት፣ የግራርም እንጨት፣ የመብራትም ዘይት፣ ለቅብአት ዘይትና ለጣፋጭ ዕጣን ቅመም፣ መረገድም፣ ለኤፋድና ለደረት ኪስ የሚደረግ ፈርጥ። በመካከላቸውም አድር ዘንድ መቅደስ ይሥሩልኝ። እኔ እንደማሳይህ ሁሉ እንደ ማደሪያው ምሳሌ እንደዕቃውም ሁሉ ምሳሌ እንዲሁ ሥሩት።” (ዘፀ. 25:1-9)

የማደሪያው ድንኳን ለእስራኤል ልጆች ከዚያን ጊዜ ጀምሮ እስከ ንጉሥ ሰለሞን ዘመን ድረስ የሚታይ ትምህርት ነበረው። ከሰለሞን ጊዜ በኋላም ቢሆን ቦታውን ለቤተ መቅደስ ለቀቀ እንጂ ለዘለቂታው የሚሆን ትምህርት ዛሬም እንኳን ቢሆን በብሉይ ኪዳን አማካይነት ለእኛም ለአሕዛብም ተርፎአል። በብሉይ ኪዳን ውስጥ ከሚነበቡትና ለዛሬ ዘመን ትምህርትን አዝለዋል ከሚባሉት የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ከማደሪያው ድንኳን ምስጢር ይበልጥ ጥልቀት ያለውና የበለጸገ ክፍል መኖሩ አጠራጣሪ ነው። ዶክተር ኤም አር ድኻን ሲገልጹ እንደዚህ ብለዋል፤ “በትርጉም እጅግ የበለጸገና በይበልጥ ፍጹም የሆነ የማዳን ዕቅድ ትምህርት ያለው ሌላ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል የለም፤” የዚህ የመጀመሪያው ድንኳን ምስጢር ጥናት እጅግ በጣም የሚያረካ ሆኖ የምናገኘው በምሳሌነቱ በሚሰጠው ትምህርት ብቻ ሳይሆን ባለው ጥልቅና በምስጢር ገላጭነቱ ጭምር ነው፤ እንዲሁም ግልጽ

በሆነ መንገድ የደኅንነትን መንገድ ጉልህ አድርጎ ያሳያል።
ሙሉ በሙሉ ወደ ዝግጅቱ ትምህርት ውስጥ ከመግባታችን በፊት በአጠቃላይ
ይህን ሕንፃ ብንመለከተው ሁለት ትልልቅ ቁምነገሮችን ለማስተዋል
እንችላለን። ይኸውም የማደሪያው ድንኳን ትምህርት በሁለት የተከፈለ
መሆኑን ነው።

1▶ የእግዚአብሔር ወደ ሰው መምጣት ይህ ነገር እውነተኛነቱ
ኅልቶ የሚታየው በዚህ ቦታ ብቻ ሳይሆን በመጀመሪያዎቹ ሰዎች በአዳምና
በሔዋን ታሪክም ውስጥ ነው። እግዚአብሔር ሰውን በመልኩና በምሳሌው
ከፍጥረት ሁሉ የበላይ አድርጎ ከፈጠረው በኋላ በገነት ውስጥ የሌሎች
ፍጥረት ገዢና የገነት ጠባቂ አድርጎ አስቀመጠው። ከዚህ በኋላ በእራት
ዘፍጥረት ውስጥ እንደምናነበው ቀኑ ቀዝቀዝ ሲል ወይም መሸት ሲል
እግዚአብሔር ወደ አዳምና ሔዋን መጥቶ ከእነርሱ ጋር ግንኙነት ያደርግ
ነበር። በአዲስ ኪዳንም ውስጥ ወንጌልን ስናነብ ሰው ወደ እግዚአብሔር
እንደ መጣ ነው የምንረዳው። ስለዚህ ነው ጌታ ኢየሱስ “የሰው ልጅ
የጠፋውን ሊፈልግና ሊያድን መጥቷል” ያለው (ሉቃ. 19:10)። በሌላ
ቦታ ደግሞ “ሌባው ሊሰርቅና ሊያርድ ሊያጠፋም እንጂ ስለ ሌላ
አይመጣም፤ እኔ ግን ሕይወት እንዲሆንላቸው እንዲበዛላቸውም መጣሁ”
ይላል (ዮሐ. 10:10)። ስለ አገልግሎቱና ስለመጣበት ዓላማ ሲገልጥ
እንዲህ ይላል። “እንግዲህ የሰው ልጅም ሊያገለግልና ነፍሱን ለብዙዎች
ቤዛ ሊሰጥ እንጂ እንዲያገለግሉት አልመጣም።” (ማር. 10:45)

ምንጊዜም ቢሆን እግዚአብሔር ራሱን ለመግለጽም ሆነ በማንኛውም
ረገድ ሰውን ለመርዳት የመጀመሪያ እርምጃው ወደ ሰው ልጅ መምጣት
ካልሆነ ሰው የመጀመሪያውን እርምጃ ተራምዶ ወደ እግዚአብሔር ለመቅረብ
አይችልም። ዛሬም ቢሆን እኛ ቀድመን ለደኅንነትም ሆነ ፈቃዱን እውቀትን
ለመኖር ወደ እርሱ ለመሄድ አንችልም። ምክንያቱም እርሱ ራሱን መግለጽ
አለበትና ነው። ስለዚህ ነው እንደዚህ ያለው “ትእዛዜ በእርሱ ዘንድ

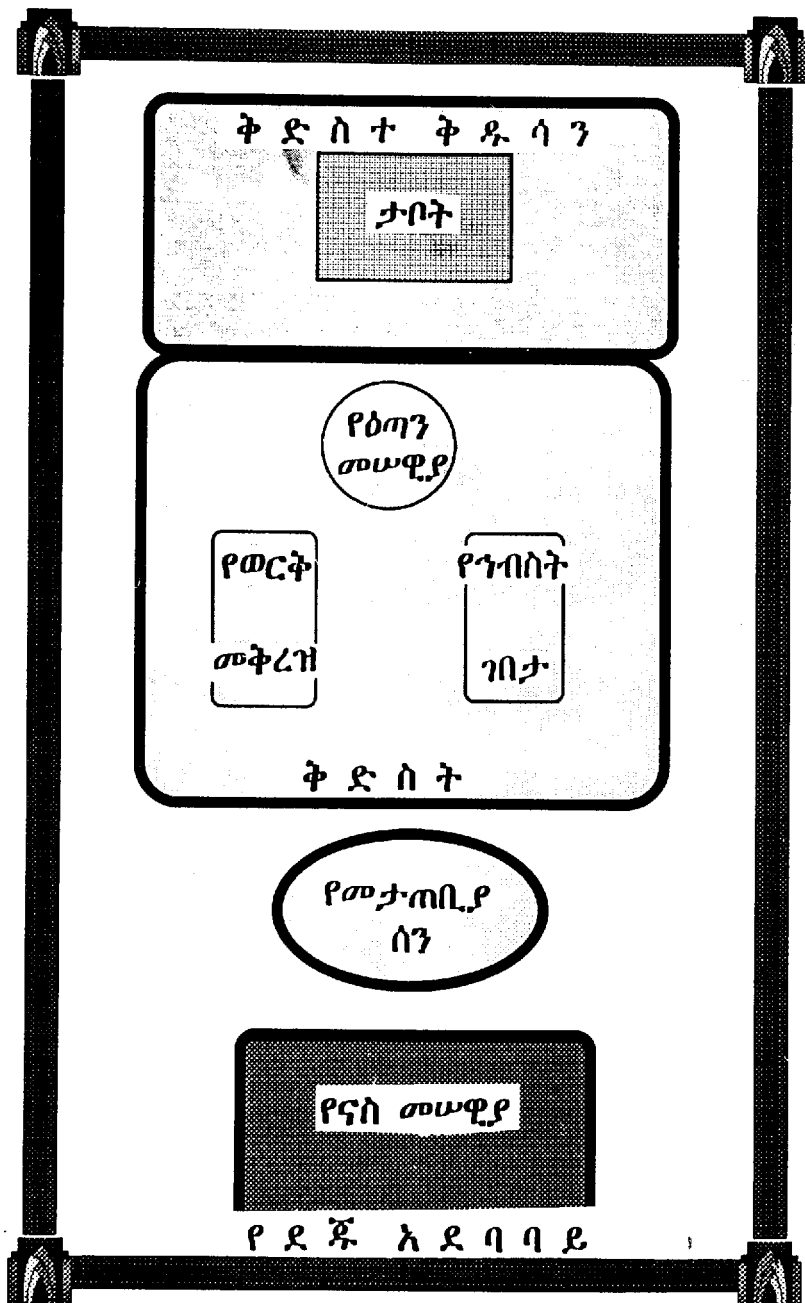
ያለችው የሚጠብቃትም የሚወደኝ እርሱ ነው። የሚወደኝንም አባቱ ይወደዋል። እኔም እወደዋለሁ ራሴንም እገልጥለታለሁ፤” (ዮሐ. 14:21) በሌላው ይቅርና በፍቅር እንኳን እርሱ ቀድሞ ስላፈቀረን ነው እኛ ልናፈቅረውና ፍቅሩን ለመረዳት የቻልነው። “እርሱ ለስቀድሞ ወዶናልና እኛ እንወደዋለን።” (1ዮሐ. 4:19) ይህን ዓይነት ፍቅሩን ተገንዝበሽዋልን? ፍቅሩን እስከዛሬ ድረስ ያልተረዳሽው ከሆነ ግን እርሱ አንድያ ልጁን እስኪሰጥ ድረስ እንዲሁ ወደሃልና ፍቅሩን አሜን ብለህ ተቀበል።

2) የሰው ወደ እግዚአብሔር መምጣት (መቅረብ) የቀረውን የማደራጃ ድንኳን አገልግሎት በተለይም የካህናትን ሥራ ቀረብ ብለን ስናጠናው የምንመለከተው የእግዚአብሔርን ወደ ሰው መምጣት ሳይሆን በሁለተኛ ደረጃ የሰውን ወደ እግዚአብሔር መምጣት ነው። ቀደም ብዬ ለመግለጽ እንደሞከርኩት እግዚአብሔር ወደ ሰው ባይመጣ ኖሮ ሰው ወደ እግዚአብሔር ለመምጣት አይችልም ነበር። ነገር ግን እግዚአብሔር ቀደም ብሎ ወደ ሰው ከመጣ ሰውም ወደ እግዚአብሔር ለመምጣት መንገድና ምክንያት አለው። እግዚአብሔር ወደ እነርሱ ሲሄድ ለዳምና ሔዋንም ከእርሱ ጋር አንድነትና ሕብረት ያደርጉ እንደነበረ ያልተሰወረ እውነት ነበር። ክርስቶስ የጠፋትን ለመፈለግና ለማዳን በመጣ ጊዜ ድምጹን ሰምተው ወደ እርሱ የሂዱት ጥቂቶች አልነበሩም። ስለዚህ ነው ጌታ “በጎቹም ድምጹን ይሰሙታል፤ የራሱንም በጎች በየሰማቸው ጠርቶ ይወስዳቸዋል። በጎቹ ድምጹን ይሰማሉ እኔም አውቃቸዋለሁ ይከተሉኝማል፤ እኔም የዘላለም ሕይወትን እሰጣቸዋለሁ። ለዘላለምም አይጠፉም፤ ከእጄም ግንም አይነጥቃቸውም” ያለው (ዮሐ. 10:3 ና 27-28)። በዚያን ጊዜም ቢሆን ምንም እንኳን እርሱ የመጀመሪያ ግዳጁን በመፈጸም እነርሱን ፍለጋ መጥቶ ራሱን ቢገልጥላቸውም ይህን ነገር እንደ ርካሽ ነገር በመገመት ከእግዚአብሔር መገለጥ ይልቅ በራሳቸው እውቀት በመመካት ራሱንና የመዳንን መንገድ ለመግለጽ የመጣውን ጌታ ያልተቀበሉት ሕግ አዋቂዎችና ጥበበኞች ነን ሲሉ ከደንቆሮዎች ብሰው የተገኙት፤ አይሁዳችና

የግሪክ ሰዎች ነበሩ። ስለዚህ ሲመሰክር የእግዚአብሔር ቃል እንደዚህ ይላል። “የእርሱ ወደ ሆነው መጣ፤ የገዛ ወገኖቹም አልተቀበሉትም።” (ዮሐ. 1:11)

“በእግዚአብሔር ጥበብ ምክንያት ዓለም እግዚአብሔርን በጥበብዋ ስላገኘው በሰብከት ሞኝነት የሚያምኑትን ሊያድን የእግዚአብሔር በጎ ፈቃድ ሆኖአልና። መቸም አይሁድ ምልክት ይለምናሉ፤ የግሪክ ሰዎችም ጥበብን ይሻሉ፤ እኛ ግን የተሰቀለውን ክርስቶስን እንሰብካለን። ይህም ለአይሁድ ማሰናከያ ለአሕዛብም ሞኝነት ነው። ለተጠሩት ግን አይሁድ ቢሆን የግሪክ ሰዎችም ቢሆኑ የእግዚአብሔር ኃይልና የእግዚአብሔር ጥበብ የሆነው ክርስቶስ ነው።” (1ኛ ቆሮ. 1:21-24)

“ለተቀበሉት ሁሉ ግን በስሙ ለሚያምኑት ለእነርሱ የእግዚአብሔር ልጆች ይሆኑ ዘንድ ሥልጣንን ሰጣቸው” (ዮሐ. 1:12)። ስለ ቃሉና ስለ ድንቅ ሥራው ግን እግዚአብሔር ይመስገን። እንደገና ወደ ማደሪያው ድንኳን ዝግጅት ተመልሰን የማደሪያውን ድንኳን አቀማመጥ እንድናጠና እወዳለሁ።



ይህን የማደራያው ድንኳን አቀማመጥ በምንመለከትበት ጊዜ በተለይም ስለ ጊዜውና ስለ ቦታው በቅድሚያ ማስተዋል ይኖርብናል።

ስለ ጊዜው “እግዚአብሔርም ሙሴን እንዲህ ሲል ተናገረው፡- ስጦታ ያመጡልኝ ዘንድ ለእስራኤል ልጆች ተናገር፤ በገዛ እጁ ሊሰጠኝ በልቡ ከሚያምረው ሰው ሁሉ መባ ተቀበሉ። በመካከላቸውም አድር ዘንድ መቅደስ ይሥሩልኝ።” (ዘጸ. 25:1-3፤ 8) ይህ የጻኑት የጥንት ሰዎች ጉዞ ነበር ቢባልም ቅሉ እግዚአብሔር በሰዎች መካከል መኖር የጀመረው መቼ እንደ ሆነ የገለጸበት ታላቁ ቁምነገርና ጥልቅ የሆነውን የእግዚአብሔርን ሥራና በሰው አልከኝነት የማጻን ክንዱ እንደማይታጠፍ ያሳየበት ድንቅና ግሩም ታሪክ ነው፤ እስራኤላውያን ለአራት መቶ ሠላሳ ዓመታት በባርነት ውስጥ በግብጽ አገር ነበሩ። (ዘጸ. 12:40-41) ዶክተር እስቲፍን ኤፍ አልፎርድ በመጽሐፋቸው ውስጥ እንደ ጠቀሱት የእግዚአብሔር ሕዝብ (እስራኤላውያን) ቀይ ባሕርን ተሻግረው ደኅንነታቸው ፍጹም እስከተረጋገጠ ድረስ በግብጽ ምድር ሳሉ በመካከላቸው ለማደር በፍጹም አልቻለም።

ቀደም ብዬ እንደ ጠቀስኩት እግዚአብሔር በገነትም ሆነ ከዚያ በኋላ ከእነአብርሃም፣ ይስሐቅና ያዕቆብ ጋር ምንም እንኳን አንድነት ቢያደርግም፣ ሕዝቡ እንደ ሆኑም ቀደም ብሎ ቃል ኪዳን ቢገባላቸውም፣ ከሕዝቡ ጋር በግብጽ አገር ለመኖር አልቻለም። ስለዚህ በሕዝቡ መካከል ለማደርና ሕዝቡ እምላካቸውን ከበው ለመቀመጥ እንዲችሉ በኃይል ክንዱ ከግብፅ ባርነት ነፃ ማውጣት ነበረበት። እግዚአብሔር ሕዝቡን ነፃ አውጥቶ ነው በሕዝቡ መካከልና በእያንዳንዱ ሰው ውስጥ የሚኖረው እንጂ በባርነት ውስጥ ሳሉ አይደለም። ስለዚህ ነበር በሙሴ በኩል ለፈርሐን ብዙ ጊዜ “ያገለግለኝ ዘንድ ሕዝቤን ልቀቅ” (ዘጸ. 8:1፤ 20፤ 9:1) የሚል መልእክት የላከው።

ለእምላካቸው ለመሰዋት ጎብረትና ጉባኤ ለማድረግ የሚችሉት ቀይ ባሕርን ከተሻገሩ በኋላ ብቻ ነበር። በግብፅ ሳሉ ግን ለማምለክ፣

ለመመስከርና ለማገልገል ዕድል እሳገኙም። በግብፃውያን ጣዖት ተከበው ነበርና እውነተኛውን እምላክ ለማምለክ አልቻሉም። እገልግሎታቸውም ሆነ ምስክርነታቸው ከግብፃውያን አልፎ ለእግዚአብሔር ሊሆን አልቻለም። እግዚአብሔር ግማሽ እምልኮ አይቀበልም። ዛሬም ቢሆን እውነተኛ እምልኮ የሚጀመርበት ጊዜ የዓለም ምሳሌ የሆነችውን የግብፅን ጭቃ እያቦካን ለጠላት ጡብን በምንሠራበት ጊዜ አይደለም። ነገር ግን በክርስቶስ ደም ክፉ ከሆነው ከአሁኑ ዓለም ከጻንን በኋላ ነው፤ ክፉ ከሆነው ከአሁኑ ዓለም ያድነን ዘንድ እንደ እምላካችንና እንደ አባታችን ፈቃድ ስለ ኃጢአታችን ራሱን ሰጠ።” (ገላ. 1:4) ስለዚህ “እንግዲህ ልጁ አርነት ቢያወጣችሁ በእውነት አርነት ትወጣላችሁ፤” (ዮሐ. 8:36) “ጌታ ግን መንፈስ ነው፤ የጌታም መንፈስ ባለበት በዚያ አርነት አለ” (2ቆሮ. 3:17) ይላል። ይህን ቃሉን በጥሞና ያሳነበቡ እንጻንድ ክርስቲያን ነን ባዮች እኔ ለምን ከግብፅ እወጣለሁ? እዚሁ የግብፅን ጭቃ እያቦካሁ እግዚአብሔርን አመልካለሁ፤ እገለግላለሁ የሚለው እነጋገራቸው የደኅንነታቸውን ወይም በጌታ መንፈስ ነፃ መውጣታቸውን አጠራጣሪነት ይገልጥባቸዋል። ግማሽ ነፃነት፤ ግማሽ ባርነት የለም፤ ግንም ቢሆን በእንድ ጊዜ ከቀይ ባሕር ወዲያና ከቀይ ባሕር ወዲህ ሊሆን አይችልም። ከጌታ ወይም ከዓለም ጋር ለመሆን እንዲያን መምረጥ ግዴታ ነው። ስለዚህ ነው ኢየሱ “የምታመልኩትን ዛሬ ምረጡ። እኔና ቤቴ ግን እግዚአብሔርን አናመልካለን” ያለው (ኢየሱ 24:15)። ኤልያስ ደግሞ “እስከ መቼ ድረስ በሁለት ሃሳብ ታነከሳላችሁ? እግዚአብሔር እምላክ ቢሆን እርሱን ተከተሉ፤ በኋላ ግን እምላክ ቢሆን እርሱን ተከተሉ” (1ነገሥ. 18:21) ብሎ ለእስራኤል ልጆች የተናገረው። የእግዚአብሔር ሰው ምን ጊዜም ቢሆን ለሁለት ጌቶች መገዛት አይችልምና። እንግዲህ ይህን ስንመለከት ጊዜው ከግብፅ ከወጡ በኋላ ነበር።

ስለ ቦታው ከጊዜው ቀጥለን በሁለተኛ ደረጃ የምናተኩረው በቦታው

ላይ ይሆናል። የማደሪያው (የመገናኛው) ድንኳን የተገነባው በግብፅ
 አገር ባሉ ወይም ወደ ከነዓን አገር ከገቡ በኋላ አልነበረም። ነገር
 ግን በምድረ በዳ ሳሉ ነበር። እግዚአብሔር በሕዝቡ መካከል ለመሆን፤
 ይገቡበት ዘንድ ወደ አዘጋጀላቸው ወተትና ማር ወደምታፈሰው የምድር ሁሉ
 ጌጥ ወደምትሆን ከነዓን እስኪገቡ ድረስ አልጠበቀም። ከግብፅ ጣዖቶች
 ተለይተው ወደ ምድረ በዳ እስኪወጡ ድረስ በመካከላቸው ለማደርና
 ሊገናኛቸው አልቻለም። በዚህ ምክንያት ነው እግዚአብሔር በነቢዩ
 በሕዝቅኤል በኩል፡- “እንዲህ በላቸው፤ ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ
 ይላል፤ እስራኤልን በመረጥሁበት ለያዕቆብም ቤት ዘር በማልሁበት ቀን
 በግብጽም ምድር በተገለጥሁላቸውና እኔ እግዚአብሔር አምላካችሁ ነኝ ብዬ
 በማልሁላቸው ጊዜ በዚያን ቀን ከግብፅ ምድር ወዳዘጋጀሁላቸው፤ ወተትና
 ማር ወደምታፈሰው፤ የምድር ሁሉ ጌጥ ወደምትሆን ምድር አወጣቸው ዘንድ
 ማልሁላቸው፤ እኔም ከእናንተ እያንዳንዱ የዓይኑን ርኩሰት ይጣል
 በግብፅም ጣዖታት አትርከሱ፤ እኔ እግዚአብሔር እምላካችሁ ነኝ
 አልኳቸው። እነርሱ ግን አመጽብኝ ይሰሙኝም ዘንድ አልወደዱም፤ ሁሉም
 እያንዳንዱ የዓይኑን ርኩሰት አልጣለም የግብፅንም ጣዖታት አልተወም።
 በዚህም ጊዜ በግብፅ ምድር መካከል ቁጣዩን እፈጽምባቸው ዘንድ መዓቴን
 አፈስባቸዋለሁ አልሁ። ነገር ግን በመካከላቸው ባሉ ከግብፅም ምድር
 አወጣቸው ዘንድ በፈታቸው በተገለጥሁላቸው በአሕዛብ ፊት ስሜ
 እንዳይረክስ ብዬ ስለ ስሜ ሠራሁ” ያለው (ሕዝ. 20:5-9)። ወደ
 ከነዓን ከገቡ በኋላ “የእስራኤል ልጆች ማኅበር ሁሉ በሴሎ ተሰበሰቡ፤
 በዚያም የመገናኛውን ድንኳን ተከሉ፤ ምድሩም ጸጥ ብሎ ተገዛላቸው።”
 (ኢያሱ 18:1) ቢልም ቅሉ ይህ ለተወሰነ ጊዜ ብቻ ነበር። ይኸውም
 ሰለሞን ያሠራው ቤተ መቅደስ ብቻ ነበር። ስለዚህ ማደሪያው
 (በመገናኛው) ድንኳን የተጠቀሙ ከግብፅ እስከ ከነዓን ከፈታቸው ይሁን
 እንጂ ዙሪያቸው በረሃ ነበር።

የእግዚአብሔር ከእኛ ጋር ማደርና መገናኘት በጣም የሚያስፈልገው

የዓለም ምሳሌ ከሆነችው ከግብፅ ተለይተን የእሸናፊ ክርስትና ሕይወት ምሳሌ ወደ ሆነችው ወደ ከነዓን በምንጓዝበት ጊዜ ብቻ አይደለም፤ ነገር ግን ከከነዓን ወዲያ ወዳለው ወደ መንግሥተ ሰማያት በምንጓዝበት ጊዜ ውስጥ በሕይወታችን ልናቋርጣቸው የሚገቡን ብዙ በረሃዎች ሰላላ የእግዚአብሔር ከእኛ ጋር መሆን እጅግ አስፈላጊ ነው። በዚህ ምክንያት ነው ጌታ በተወለደ ጊዜ ስሙ ኢየሱስ ክርስቶስ (እዳኙ መሲህ) ብቻ ሳይሆን አማኑኤል (እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ነው) የተባለው። ክርስቶስ የተቀባ ካህናችንና ንጉሣችን መጣ። ስሙ ኢየሱስ ነው፤ ከዓለም ኃጢአት አዳኝን ስሙ አማኑኤል ነውና በሕይወታችን ጉዞ ሁሉ ከእኛ ጋር ነው። እንዲህ ከሆነ ከሐዋርያው ጳውሎስ ጋር “እንግዲህ ስለዚህ ነገር ምን እንላለን? እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ከሆነ ማን ይቃወመናል?” (ሮሜ 8:31) እያልን ፍጻሜ ያለውን ጉዞአችንን እንቀጥል።

በሚቀጥለው ጥናታችን ለማስተዋል እንደምንችለው፤ የማደራያው ድንኳን ድንቅ በሆነ ሁኔታ ለምሮና ደምቆ ከክፍሎቹም ብዙዎቹ በወርቅ የተለበጡ ቢሆኑም፤ ይተክሉ የነበሩት በምድረ በዳ አሸዋ ውስጥ ነበር። ለገልግሎት ይሰጡ የነበሩት ካህናት በእግራቸው ላይ የሚታየው አሸዋ በበረሃ ጉዞ ላይ መሆናቸውን ያስታውሳቸው ነበር። ዛሬ አንዳንድ ጊዜ ጥቂት ክርስቲያኖች ክርስቶስን ከተቀበሉ በኋላ አካሄዳቸውን ከዓለም ውስጥ ወጥተው በእየር ላይ የሚኖሩ ያስመስላሉ። ይህ ግን ትክክል አይደለም። በዓለም ውስጥ ልንሠራው የሚገባን ሥራ አለ። የምንኖረው በእየር ውስጥ አይደለም፤ ነገር ግን እግራችንን ሊያቆሽሽ በሚችል በምድር ጭቃ ውስጥ ነው እንጂ። ካህናት ያገለገሉት በአሸዋ ላይ ባዶ እግራቸውን እየሄዱ ነበር። ክርስቶስ የተወለደው በበረቱ ውስጥ ነበር። በሌላ አንጻር ነገሩን ለመመልከት ብንሞክር ደግሞ ልንማር የሚገባን ትምህርት መኖሩ ግልጽ ነው። ይኸውም በምድር ላይ በምንጓዝበት ጊዜ የእግራችንን ቶሎ መቆሽሽ ነው። ስለዚህ ነው ጌታ ኢየሱስ፡- “የታጠበ እግሩን ከመታጠብ በቀር ሌላ አያስፈልገውም” ያለው (ዮሐ. 13:10)።

ታጥበው ከነጹ በኋላ በጌታ አገልግሎት ላይ ስለሚውሉ እግሮች የጌታ ቃል እንዲህ በማለት ይገልጻል፡- “መልካሙን የምሥራች የሚያወሩ እግሮቻቸው እንዴት ያማሩ ናቸው...” (ሮሜ 10:15) የአንተ እግሮች የቆሸሹት ለጌታ ክብር ብለው ስለማይራመዱ ነው? ወይስ ለጌታ ሥራ በብዛት በጉዞ ላይ ስለሆኑ? በሁለተኛው ሁኔታ ከቆሸሹ ጌታ ያነፃፃቸዋል፤ ባለመሥራት ከቆሸሹ ግን ማን ያነፃፃቸዋል?

ለማደራያው ድንኳን ሥራ ዝግጅት የሚያስፈልጉ ነገሮችና ምሳሌነታቸው አራት ዘጸአት ምዕራፍ 25 ከቁጥር 3 እስከ 7 ስንመለከት በዚህ ድንኳን ሥራ ውስጥ አስፈላጊ የሆኑ ነገሮች የሚከተሉት ናቸው፡- ወርቅ፣ ብር፣ ናስ፣ ሰማያዊ ሐምራዊ ቀይ ግምጃ፣ ጥሩ በፍታ የፍየል ጠጉር፣ የቀይ አውራ በግ ቁርበት፣ የአቆስጣ ቁርበት፣ የግራር እንጨት፣ የመብራት ዘይት፣ ለቅብዓት ዘይትና ለጣፋጭ ሽታ ዕጣን ቅመም፣ መረገድ፣ ለኤፋድና በደረት ኪስ የሚደረግ ፈርጥ ናቸው። ከዚህ በኋላ እነዚህን ነገሮች በመልክ በመልካቸው በመውሰድ የምን ምሳሌ እንደ ሆኑና ወደ ምን እንደሚያመለክቱ እናጠናለን።

ብረታ ብረት

1፡ ወርቅ በዚህ በማደራያ ድንኳን ሥራ ውስጥ የጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን አምላክነት የሚያሳይ ነው፤ (ራእ. 3:18) እንዲሁም ደግሞ የአምላካዊ ጽድቅ ምሳሌ ነው። (ዘጸ. 25:17)

2፡ ብር የደኅንነት ምሳሌ ነው። (ዘጸ. 30:12-16፣ ዘኁ. 18:16) ናስ (ነሐስ) የክርስቶስ ሞት ምሳሌ ሲሆን የሚያመለክተው ፍርድን ነው። (ዘጸ. 27:3፣ ራእ. 1:15)

የቀለም ዓይነት

ለዚህ ሥራ በአራት ዘጸአት ውስጥ ከሃያ ስምንት ጊዜ ያላነሰ

የተጠቀሱት የቀለም ዓይነቶች ሰማያዊ፣ ሐምራዊና ቀይ ገምጃ ናቸው። ሰማያዊ ይህ ቀለም የክርስቶስን ሰማያዊነት ወይም ከላይ ከሰማይ የመጣ መሆኑን የሚያሳይ ምሳሌ ነው። (1ቆሮ. 15:47-48፣ ዮሐ. 1:18) ስለዚህ ነው ወደ ዕብራውያን በተጻፈው መልእክት ውስጥ “ቅዱስና ያለ ተንኮል ነውርም የሌለበት ከኃጢአተኞችም የተለየ ከሰማያትም ከፍ ከፍ ያለ፣ እንደዚህ ያለ ሊቀ ካህናት ይገባናል” ያለው (ዕብ. 7:26)። ሐምራዊ የክርስቶስ የበላይ ገዢነት ምሳሌ ነው። ስለዚህም “...የነገሥታት ንጉሥ የጌቶች ጌታ የሚል ስም አለው” (ራእ. 19:16፣ ዘኁ. 19:6) በማለት የጌታ ኢየሱስን ገዢነት ያረጋግጣል። ቀይ የክርስቶስን መስዋዕትነትና የደገንነትን ሥራ ሁሉ የሚያጠቃልል ነው። “መጽሐፉን ትወስድ ዘንድ ማገተሞቹንም ትፈታ ዘንድ ይገባሃል። ታርደሃልና በደምህም ለእግዚአብሔር ከነገድ ሁሉ ከቋንቋም ሁሉ ከወገንም ሁሉ ከሕዝብም ሁሉ ሰዎችን ዋጅተህ ለእምላካችን መንግሥትና ካህናት ይሆኑ ዘንድ አደረግሃቸው። በምድርም ላይ ያነግሣሉ። እያሉ አዲስን ቅኔ ይዘምራሉ። እየሁም፣ በዙፋኑም በእንስሶቹም በሽማግሌዎቹም ዙሪያ የብዙ መላእክትን ድምጽ ሰማሁ፣ ቁጥራቸውም አእሳፋት ጊዜ አእሳፋትና ሺህ ጊዜ ሺ ነበር።”

በፍታ

1። በፍታ (ሐር) ምሳሌነት የክርስቶስ ጽድቅ ነው። (ራእ. 19:8) ይህ ጽድቅ ከክርስቶስ የምናገኘው ጽድቅ ነው። “ከእግዚአብሔር ዘንድ ጥበብና ጽድቅ ቅድስናም ቢሳነትም በተደረገልን በክርስቶስ ኢየሱስ የሆናችሁ ከእርሱ ነው።” (1ቆሮ. 1:31)

2። የፍየል ጠጉር የአገልጋይነት ምሳሌ ነው። (ዘካር. 13:4-5)

3። የቀይ እውራ በግ ቁርበት የሚያሳየው በክህነት ሥራ ውስጥ

ራስን አስከቦ በሙሉ ልብ ማገልገልን ነው። (ዘጸ. 29:26-27)

4፤ የአቆስጣ ቁርባን ይህ ደግሞ የቅድስና ምሳሌ ነው።

እንጨት

እንጨት በማደሪያ ድንኳን ውስጥ የተጠቀሰው የእንጨት ዓይነት ግራር ብቻ ነው። በምሳሌነቱም የማይበሰብሰውን የክርስቶስን ትስብእት (አካል) ያመለክታል። “ስለዚህ ካንቺ የሚወለደው ቅዱስ የእግዚአብሔር ልጅ ይባላል።” (ሉቃ. 1:35፤ የሐ. ሥራ 2:31)

ዘይት

ዘይት የመንፈስ ቅዱስ ምሳሌ ነው። መንፈስ ቅዱስ በአዲስ ኪዳን ቅባት ተብሎ ይጠራል። (1ዮሐ. 2:27) በብሉይ ኪዳን ዘመን ነገሥታት ዘይትን በመቀባት ይሾሙ ነበር።

ቅመም

ቅመም ክርስቶስ በእግዚአብሔር አብ ፊት የነበረው የመልካም ሽታው ምሳሌ ነው። (2ቆሮ. 2:14-15)

ድንጋዮች

የከበረ ድንጋይ ምሳሌነት ክርስቲያኖች በክርስቶስ ምን ያህል ውድ እንደሆኑ ያመለክታል። (ሚልኪ. 3:17)

በዚህ ዝግጅት ውስጥ የሚያስፈልጉ ነገሮች ምን ምን እንደ ሆኑ ከምሳሌነታቸው በጥቂቱ አይተናል። ከዚህ በኋላ ደግሞ የማደሪያው ድንኳን በሚለካበት ጊዜ ተደጋግመው የተጠቀሱ ቁጥሮች ስላሉ የእነርሱን ምሳሌያዊነት እንመለከታለን።

ሦስት

“ሦስት” ይህ ቁጥር አንድን ነገር እውነት እንደ ሆነ የሚያረጋግጥ የምስክርነት ምሳሌ ነው። ስለዚህ ለዚህ ትምህርት እኛ የእግዚአብሔር እብ የእግዚአብሔር ወልድና የእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ምስክርነት አለን።

ይህ ቁጥር የተገለጸው በየት ቦታ ነበር ለሚለው ጥያቄ የሚከተለው ማስረጃ ይሆናል ብዬ እምናለሁ። የማደሪያው ድንኳን ራሱ ሦስት ክፍሎች አሉት። እነዚህም ክፍሎች፣ የደጁ አደባባይ፣ ቅድስት የምትባለው ቦታና ቅድስተ ቅዱሳን ናቸው፤ እንዲሁም ዕቃዎቹ ሦስት የብረት ዓይነቶች ብር፣ ወርቅና ናስ ናቸው። ሦስቱ የፈሳሽ ዓይነቶች ደም፣ ውኃና ዘይት ናቸው። ሦስቱ የቀለም ዓይነቶች ሰማያዊ፣ ሐምራዊና ቀይ ናቸው።

አራት

ቁጥር “አራት” ይህ ቁጥር ዓለምን የሚያጠቃልል ነገር የሚያሳይ ቁጥር ነው፤ ስለ “አራቱ ነፋሳት” (ሕዝቅ. 37:9) እንጠቅሳለን። “ከአይሁድም የተበተኑትን ከአራቱም የምድር ማዕዘኖች ያከማቻል” (ኢሳያ. 11:12) ሲል ከዓለም ሁሉ እንደሚሰበሰባቸው መገንዘብ ከባድ አይሆንም። በማደሪያው ድንኳን ውስጥ አራት ቁጥር ብዙ ጊዜ ተጠቅሷል። አራቱ የማደሪያው ድንኳን ማዕዘኖች፣ አራት የመሠዊያ ቀንዶች የመግቢያው ደጅ መጋረጃ የተገጠለጠለባቸው አራቱ እምዶችና ሌሎችም አሉ።

አምስት

ቁጥር “አምስት” ብዙ የመጽሐፍ ቅዱስ ሊቃውንት እንደሚሰማሙበት ከሆነ ይህ ቁጥር የሰውን ኃላፊነት የሚያመለክት ቁጥር ነው። ዶክተር እስቲፈን አልፎርድ በመጽሐፋቸው ውስጥ እንደ ገለጹት አምስት የእጅ ጣቶች በሥራ በኩል ያለበትን የሰውን ኃላፊነት ሲገልጹለት የእግሩ ጣቶች ደግሞ በእርምጃዎቹ በኩል ያለበትን ኃላፊነት ያስገነዝቡታል። እንደዚሁም የእግዚአብሔርን ፀጋ ይገልጻል፤ ማስረጃ፡- የፀጋው ስጦታ፣ የይቅርታ ፀጋ። (ማቴ. 14:17፣ 16:9፣ ሉቃ. 7:41-42)

ሰባት

ቁጥር “ሰባት” ስድስት የሰው ቁጥር ስለሆነ ፍጹምነትን ባያመለክትም ሰባት ግን የእግዚአብሔር ቁጥር ስለሆነ ፍጹምነትን የሚያሳይ ቁጥር ነው። መቅረዙ ሰባት ቅርንጫፎች ነበሩት። በማደራያው ድንኳን ውስጥ ያሉት ሰባቱ ዕቃዎች የቃል ኪዳን ታቦት የሰርየት መቀመጫ የዕጣን መሰዊያ፣ የኅብስት ገበታ፣ የወርቁ መቅረዝ፣ የመታጠቢያው ሣህንና የናስ መሰዊያ ናቸው።

አሥራ ሁለት

ቁጥር “አሥራ ሁለት” ይህ ቁጥር የመግለጥ ቁጥር ነው። በዓመት ውስጥ ያለው ወር አሥራ ሁለት ነው። እግዚአብሔርን በፍጥረት ውስጥ ያሳያል። አሥራ ሁለቱ የእስራኤል ነገድ ቁጥር የእግዚአብሔርን አገዛዝ ይገልጻል። በኅብስት ገበታ ላይ ያለው አሥራ ሁለት ኅብስት (ዳቦ) እግዚአብሔር የሕዝብ መጋቢ እንደ ሆነ ያመለክታል። ሊቀ ካህናቱ በደረቱ የሚሸከማቸው አሥራ ሁለቱ ድንጋዮች የእግዚአብሔርን ፍቅር ከመግለጹም በላይ የእግዚአብሔርን ሕዝብ በእግዚአብሔር ዘንድ ይወክላል።

አርባ

ቁጥር “አርባ” ይህ ቁጥር የአራት ጊዜ ውጤት (ብዜት) እንደ መሆኑ መጠን ለእግዚአብሔርም ሆነ ለሰው ያለውን የሰውን ሙሉ ኃላፊነት የሚያመለክት ነው። አርባ ዓመት እስራኤላውያን የተጓዙበት ጊዜ ነው። ይህ የዝግጅት ጊዜ ጥናት ለእስራኤላውያን ብቻ ሳይሆን ሕያው የሆነውን የጌታን ቃል ለምናጠናው ለእኛ እንደ ሆነና ለሌላው ወይም ከዚህ ቀጥሎ ለሚመጣው ጥናት ልባችንን አዘጋጅቶልናል በሚል እምነት ወደሚቀጥለው ጥልቅ ጥናት እናልፋለን።